

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 87

Číslo 51

16. prosince 2007

Cena: 6 Kč

MINULOU SOBOTU ZASEDALO V PRAZE – DEJVICÍCH CÍRKEVNÍ ZASTUPITELSTVO

Zasedání církevního zastupitelstva předcházelo v pátek 7. prosince 85. zasedání ústřední rady, které se především zabývalo přípravou církevního zastupitelstva. Ústřední rada mj. schválila nové členy správní rady Studijního fondu dr. Karla Farského (Mgr. Michaela Moce, ing. Michaelu Ravonjisonovou, Mgr. Martina Klofáče a ThDr. Tomáše Buttu). Projednala také návrh rozpočtu na rok 2008 a schválila uspořádání třídenní konference na téma církevní tisk.

Podzimní zasedání církevního zastupitelstva se konalo 8. prosince tradičně v Komenského sálku v budově úřadu ústřední rady. Úvodní pobožností na text Iz 64,3-7 a písní 208 zahájil jednání bratr patriarcha.

Ze 46 členů církevního zastupitelstva s hlasovacím právem se zúčastnilo 42 členů, přítomno bylo i více než 30 hostů z několika náboženských obcí především pražské diecéze.

Po volbě pracovního předsednictva (patriarcha ThDr. Tomáš Butta, biskup ThDr. Jan Hradil, ing. Karel Rauš, ing. Jiří Balajka, DrSc., Mgr. Radek Zapletal, ing. Milan Liška, Mgr. Alena Naimanová, PhDr. Mgr. Bohdan Kaňák, ThDr. David Tonzar, Mgr. Iva Pospíšilová, s. Zdena Šlézová, Mgr. Michael Štojdl, ing. Miroslava Studenovská, ses. Radmila Horáková a br. Miroslav Sapík), zapisovatelů, ověřovatelů zápisu, sčítatelů hlasů (současně volební komise) a návrhové a mandátové komise bylo zvoleno stálé předsednictvo církevního zastupitelstva (patriarcha ThDr. Tomáš Butta, biskup ThDr. Jan Hradil, Th. D., ing. Karel Rauš, ing. Jiří Balajka, DrSc., RNDr. Vladislav Vágenknecht, Mgr. Iva Pospíšilová, ing. Milan Liška, Mgr. Alena Naimanová, ses. Zdena Šlézová, PhDr. Mgr. Bohdan Kaňák, br. Miloslav Sapík, Mgr. Michael Štojdl, ses. Radmila Horáková, ing. Miroslava Studenovská a ThDr. David Tonzar).

Po schválení jednacího řádu byl odhlasován program jednání a bylo

odhlasováno, že celé jednání bude veřejné.

Bratr patriarcha ve své zprávě připomněl dvě významná výročí spojená s naší církví - 80. výročí úmrtí prvního patriarchy dr. Karla Farského, které si církev připomněla nekolika akcemi, a 60. výročí kněžského svěcení žen v naší církvi. Druhá událost byla připomenuta na teologické konferenci, z níž tiskové centrum při brněnské diecézní radě vydalo sborník "Ženy duchovní v ČČSH 1947 - 2007". Dále uvedl některá celospolečenská témata, k nimž se v uplynulém období ústřední rada vyjadřovala (odmítnutí církevního obřadu homosexuálům, stanovisko k římskokatolickému dokumentu "Odpovědi na otázky týkající se některých aspektů nauky o církvi", stanovisko biskupské rady k pochodu neonacistů...). Dále bratr patriarcha připomněl nepříjemné téma vyrovnávání církve s vlastní minulostí v období totality. Z rozhodnutí ústřední rady se uskutečňuje historický výzkum údobí 1945 - 1989. Bratr patriarcha ocenil publikaci Jaroslava Hrdličky: "Život a dílo prof. Františka Kováře - Příběh patriarchy a učence" a zmínil i dílo Martina Jindry věnované perzekvovaným členům naší církve "Strážci lidskosti". Uvedl i základní údaje o naší církvi. V současné době máme 296 náboženských obcí v šesti diecézích, kde koná duchovní správu 217 kněží a 26 jáhnů (132 mužů a 111 žen, z toho 70 pracujících duchodců). Kazatelů je 31, kazatelek 75, pastoračních asistentů 25 a pastoračních asistentek 58. Aktuálním tématem v naší církvi je výkon duchovenské služby a kvalifikační předpoklady pro jeho výkon. Úkolem zastupitelstva je přijmout normy, které pak budou v církvi respektovány a naplňovány. Bratr patriarcha zmínil i poslední stav jednání se státem ohledně nově připravovaného zákona o vztazích církví a státu. V závěru poděkoval všem aktivním členům církve „za jejich projevy

upřímné a odpovědné víry, za usku-tečněné dílo, za trpělivé nesení tíže a zkoušek a za věrohodnou službu evangelium, ke které jsme byli z Boží milostí povoláni“.

Po schválení zprávy bratra patriarchy byl zvolen předseda právní rady (JUDr. Michael Kučera) a zbývající tři členové právní rady (Mgr. Rastislav Mišura, Mgr. Jan Došek a Mgr. David Frýdl).

Dalším bodem jednání byl návrh

ústřední rady na rozpuštění pražské diecézní rady. Bratr patriarcha návrh zdůvodnil mj. tím, že uvnitř diecéze dochází k velké polarizaci, která se stupňuje a diecézní rada není schopna situaci řešit tak, aby nedošlo k poškozování celku církve. Připomněl, že návrh na rozpuštění diecézní rady podpořila řada náboženských obcí i tři členové dotčené diecézní rady. Základním nedostatkem je, že se v pražské diecézi v tomto roce neko-

nalo řádné diecézní shromáždění. Diecézní rada neprojednala ani podání ústřední rady týkající se bývalého pražského biskupa. Navíc hrozí nebezpečí, že za této situace by neproběhla volba nového pražského biskupa objektivně. Stanovisko pražské diecézní rady se pokusil obhájit ředitel úřadu pražské diecéze a správce diecéze ThDr. David Tonzar, Th.D.

Dokončení na str. 3

BŮH NÁS MILUJE VĚČNÝM MILOVÁNÍM

Zdrž hlas svůj od pláče, usuš oči své od slz, neboť milováním věčným tě miluji, proto ustavičně činím tobě milosrdenství.

(kralický text)

Přestaň hlasitě plakat a ronit slzy. Miloval jsem tě odvěkou láskou, proto jsem ti tak trpělivě prokazoval milosrdenství.

(nový ekumenický překlad)

Jak to dokázat, neplakat, netrápit se, přijdou-li potíže, nesnáze, starosti, nemoci, úmrtí, neshody? Neplakat! Muži nepláčou, ale starosti prožívají třeba jiným způsobem, ale také i je, tvrdé chlapy, trápí a zatěžují problémy a zlé události. Proč už nemám plakat a ronit slzy? Je to vůbec možné?

Odpověď je jasná, krásná a jednoznačná: „Milováním věčným tě miluji!“ To je důvod, proč nemáme být smutní. Boží milování a Synovo milování je zcela jiné než lidské milování.

To lidské milování bývá účelově motivováno, podmiňováno. Mám tě rád, protože jsi chytrý, krásný, bohatý apod. Budu tě milovat, budeš-li takový či onaký. Klademe si podmínky. Ale Boží milování je zcela jiné kvality, nepodmiňené, Bůh nás má všechny rád, bohaté i chudé, úspěšné i neúspěšné. Není rozdílu mezi lidmi ani podle postavení, majetku, krásy, šikovnosti, všechny nás miluje věčným milováním. Ne na chvíli, ale věčně, bez přestání, bez motivu, ale věčně.

Odpouští nám naše viny. Slovo Boží říká: „Když jsme ještě hříšní byli, Kristus zemřel za nás!“ (Ř 5,8) Svou lásku Ježíš stvrdil manifestačně na golgotském kříži. Protože nás věčně miluje, činí nám ustavičně milosrdenství. Ustavičně, to znamená bez pře-

stání, v každém okamžiku, a to i tehdy, když ti připadá, že na tebe zapomněl, modlitby nevyslychá podle našeho přání. Co se to děje? Pozor! Není tomu tak. Prokazuje nám neustále milosrdenství, bez přestání. Jeho srdce je vstřícné a milé vůči nám, nezapomíná na nás a i to zdánlivě zlé, těžké a špatné je k našemu věčnému dobru, abychom Boha více poslouchali a dbali na jeho přikázání a vůli.

Jestliže však jsme neposlušnými ovečkami a chceme si chodit po svých vlastních cestách a na Boha nedbáme, pak nás musí k sobě přitáhnout "provázkem milování". Kdyby mu o nás nešlo a bylo by mu jedno, že kráčíme k odsouzení a mineme Boží království, tak by nás nechal jít širokou, pohodlnou cestou, která vede do záhuby... Ale on nás chce napravit, upozornit, abychom se zamysleli, kudy a kam kráčíme.

Úzká a trnitá cesta vede do věčného života, ale stále platí ono slovo z Písma: „A málokdo ji nalézá.“ Pavel píše Filipským 4,4.: „Radujte se vždycky v Pánu, opět pravím, radujte se!“ Máme k radosti důvod, neboť nás Pán miluje věčnou láskou a milosrdenstvím nás provází bez přestání, ustavičně. Buď Pánu díky a věčná chvála!

Libuše Hanušová

MIKULÁŠ U MIKULÁŠE

V neděli 2. prosince odpoledne očekával s napětím do posledního místečka zaplněný chrám příchod svého patrona – svatého Mikuláše. Čekání na svěťce vyplnilo vystoupení chrámového dětského sboru Prázata i společný nácvik písně, kterou se pak chtěly všechny děti pochlubit Mikulášovi. Ten nepřišel sám, letos byl doprovázen dokonce dvěma sličnými anděly. I čert měl spojence, svého malého synáčka čertíka.

Když děti zazpívaly příchozím hostům nacvičenou píseň, bělovoušý světec přijal pozorné vyhlášení výsledků dětské výtvarné soutěže. Děti byly totiž před časem vyzvány, aby jako dárek Mikulášovi donesly obrázek

Mikuláše a jeho doprovodu. Vítězkou byla vyhlášena čtyřletá Elinka. Od oltáře si odnesla velký diplom, na němž bylo napsáno, že jí a jejím rodičům za odměnu zaplatí staroměstská rada starších týdenní pobyt v domově Husita v Železně Rudě.

Pak nastal všemi dětmi dlouho očekávaný okamžik: svatý Mikuláš jako dárek za spoustu pěkných obrázků, za dobře zazpívanou zbožnou píseň i za to, že až dosud se děti v chrámu slušně, ba přímo vzorně chovaly, začal rozdávát dárky. Potřeboval k tomu vskutku svatou trpělivost; čert přestal počítat, když počet obdarovaných dětí přesáhl číslo 185.

A to ještě nebylo vše. Při odchodu ze

shromáždění si všechny děti mohly vzít domů dvouarchový papírový betlém, na němž je vyveden i chrám sv. Mikuláše. Ten betlém si mohou doma vystříhat, sestavit a umístit k vánočnímu stromku.

Mikulášskou besídku pro děti z pražských náboženských obcí zakončil jako každoročně patron chrámu přáním požehnaných vánočních svátků i přáním opětovného setkání zase za rok na jeho jmeniny.

P. S.: Škoda jen, že – nepočítáme-li účinkující – pak z našich duchovních, kteří bydlí v Praze, byli mezi přítomnými dospělými vidět pouze jedna sestra farářka a bratr patriarcha.

Lucie Čermáková

Malé úvahy o toleranci 9.

Přiznávám se, že jsem velice netolerantní, pokud jde o všelijaké pohanské praktiky, pověry, horoskopy nebo předpovídání budoucnosti. Pokud se mi někdo z okruhu mých známých, přátel, případně i příslušníků naší církve k něčemu takovému přizná, musím se velice ovládat, abych se i nadále chovala dostatečně zdvořile.

Ptám se sama sebe, čím to je, že na jedné straně patříme jako národ k těm nejateističtějším na světě, zatímco na druhé straně k nám proniklo za vydatné pomoci sdělovacích prostředků tak neuvěřitelné množství jakéhosi vznešeného duchovna, hraničícího až s naprostou pitomostí.

Dávejte dobrý pozor. Například je veden nějaký rozhovor s nějakou celebritou. Zdá se to být docela chytrý člověk. No a pak v pravou chvíli hrdě prohlásí, že se narodil ve znamení ryb, vah, blíženců, kozoroha či čerta starého, pokud se nějaký v tom zvěrokruhu vyskytuje. Říká to s pocitem, jakoby to byla nějaká jeho zásluha, případně že by ho ten termín narození nějak předurčoval k veliké budoucnosti. Horoskopy se pravidelně vyskytují skoro ve všech tiskovinách a jsou zřejmě nevyčerpatelným zdrojem příjmů pro jejich autory.

Před několika dny jsem v metru dostala noviny. A hle, inzerát pokrývá celou stranu. Úžasný věstec Christopher King vám pomůže splnit vaše tři nejtajnější přání, díky síle magie a "tajným receptům". Stačí jen vyplnit kupón a do deseti dnů odeslat na uvedenou adresu. Je to skutečně skvělý marketingový tah, pomocí kterého lze získat databázi lidí, schopných uvěřit kdejaké pitomosti. Dle jejich odpovědí lze stanovit i případné návody, které jsou schopni spolknout i s navijákem. Takovými věcmi se různé tiskoviny přímo hemží a pokud tomu někdo uvěří a zaplatí daň z blbosti, dobře mu tak.

My, kteří jsme uvěřili v Hospodina, bychom měli být vůči takovým nástrahám imunní. Nemusíme se bát zlých duchů, tmy a čarování. Nepotřebujeme kouzelné amulety, zázračné kameny nebo kyvadélka. Naše budoucnost není ničím předem určena. Jsme stále pod ochranou Boží, a to i v tom případě, kdy se nám momentálně daří velice zle. Ale tím vším by se snad měl zabývat nějaký odborný teologický článek. Moc ráda bych si ho přečetla.

Jindřiška Kubáčová

ROZVAŽOVÁNÍ NAD UTĚRKOU

Byla jednou jedna paní, která nic neměla a nosila na hlavě utěrku s modrým pruhem, která jí také nepatřila. A přesto ta paní byla jednou z největších osobností (nejen) 20. století. Škoda, že bohužel ne nejvlivnější.

Její předchůdkyně stejného jména na tom byla jen o pár set let dříve zhruba podobně. Tereza z Avily říkala, že svatost nespočívá v konání neobyčejných věcí, ale v tom, že docela obyčejné věci činíme neobyčejným způsobem.

A tak si přeberme všechny ty obyčejné věci třeba za dnešní den...

Byli jsme v nich za křesťany?

Začali jsme modlitbou, třeba právě proto, že jsme vstali levou nohou? A když nám na pravou nohu šlápl spolucestující v tramvaji, usmáli jsme se na něj?

Nebrblali jsme při čtení zpráv o dalších lumpárnách našich politiků? Nepropadli jsme úzkostí, když pro

nás nebyla lékařská diagnóza moc povzbuzivá? Nezáviděli jsme kolegovi v práci úspěch a kolegyni krásu?

Dokázali jsme být v supermarketu skromní při nákupu? Darovali jsme bezdomovci padesátikorunu, i když nám to udělalo v peněženke průvan? Přečetli jsme pohádku svým dětem? Našli jsme odvahu vypnout televizi či počítač a mluvit s rodinou? Spolklí jsme urážku své vlastní osoby stejně jako pomluvu toho druhého? A když zazvonil zvonek u dveří, nepomysleli jsme si, koho to sem čertí nesou?

Jestli ano, pak jsme spáchali aspoň pár obyčejných věcí pro své bližní a pro Krista.

PS: Vždycky, když držím v ruce utěrku (s všelijakými proužky) na nádobí po spouště návštěv a nechce se mi do dřezu – vzpomenu si na obě Terezky a hned mi to jde lépe.

Jana Šilerová

Z kazatelského plánu

3. NEDĚLE ADVENTNÍ

Obrátte se ke mně, je výrok Hospodina zástupů a já se obrátím k vám.

První čtení: Iz 55,1-3

Druhé čtení: Jk 4,7-10

Evangelium: J 7,37-44

K obětování: Zj 22,17

K požehnání: Př 9,5

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Naše církve náležejí k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny.

(Pokračování z minulého čísla)

Vlastnictví (2)

Jeho majitel ho mohl prodat, bít ho, vyhodit ho a dokonce i zabít. Jednal s ním jako se svým majetkem.

Otrok také neměl žádný svůj vlastní čas. Každým okamžikem života náležel svému pánu. Dnes si člověk odpracuje určitý počet hodin a pak má volno, další čas náleží jemu. Často nachází pravé naplnění svého života mimo pracovní dobu. Ve dne je úředníkem a večer hraje na housle v orchestru. Přes den pracuje v továrně, večer chodí do klubu mládeže, a to je jeho radost, případně skutečné uplatnění jeho osobnosti, jeho talentu. U otroka starověkého světa tomu tak nebylo - každým okamžikem musel být k dispozici svému pánu.

Pán Ježíš vycházel z této situace. Co tedy chtěl svým výrokem říci? Chtěl ukázat na náš vztah k Bohu. Vůči němu si nemůžeme vyhrázovat žádná vlastní práva. Bůh má být pánem našeho života. Nemáme žádný oddělený čas, kdy bychom si žili podle svého, kdy bychom si odpočinuli od povinností vůči Bohu, od Kristových norem. Nelze mu sloužit částečně nebo občas. - A my můžeme ještě připojit pohled do

Starého zákona. Kniha Královské a Paralipomenon nám představují řadu izraelských a judských králů. Někteří byli celým srdcem při Hospodinu (např. David, Ása, Jošafat) a jiní nedali celé srdce Hospodinu (např. Šalomoun ve stáří, Abijám, Jarobeám, Jehú). Za Ježíšovým výrokem, který si vykládáme, odkazují kraličtí na proroka Elijáše. Ten na hoře Karmelu hněvivě řekl lidu: „Jak dlouho budete poskakovat na obě strany?“ Měl tím na mysli uctívání Boha a zároveň i Baala.

Na takové rozdělené srdce upozorňuje Pán Ježíš dalšími slovy svého výroku. Je z nich zřejmé, že člověk je schopen klanět se i jiným modlám: „Nemůžete sloužit Bohu i majetku.“ V ekumenickém znění je uvedena pod čarou i další překladová možnost: „...i mamonu.“ Profesor Barclay volí výraz moderní době bližší, totiž "materiální věci" (material things), což lze vyjádřit slovy "hmotné statky". Kraličtí zůstávají u slova "mammona" (u paralely L 16,13 mamona).

"Mamon" bylo hebrejské slovo pro hmotné vlastnictví.

Původně vůbec nemělo hanlivý význam. Od rabínů pochází výrok: „Nechť je ti mamon tvého bližního

stejně tak drahý jako ten tvůj je drahý tobě.“ Říkali tím, že člověk má hmotné statky svého bližního považovat za stejně nedotknutelné, jak nedotknutelný vidí svůj vlastní majetek.

Výraz "mamon" má ovšem pozoruhodnou historii. Pochází z kořene, který znamená "s důvěrou někomu něco svěřit". "Mamon" bylo to, co člověk s důvěrou svěřil bankéři nebo na jiné bezpečné místo. Časem se význam tohoto slova změnil. Mamon už nepředstavoval to, co člověk s důvěrou svěřoval, ale to, v co člověk svěřil svou důvěru. Vrcholem tohoto procesu je fakt, že v některých jazycích se mamon začal psát s velkým písmenem M a stával se tak pomalu božstvem.

Z těchto myšlenek vyvstává otázka: Jaké místo ve tvém životě zaujímá majetek, kolik důvěry vkládáš do hmotných věcí?

Odpovíme si v příštím čísle.

(William Barclay; *The Daily Study Bible, The Gospel of Matthew, Díl I., The Saint Andrew Press Edinburgh, 1. vyd. 1956, revid. vyd. 1975, 6. reprint 1986*)

Jiřina Kubíková

(pokračování příště)

Nad Písmem

JÁ JSEM TOU VODOU ŽIVOU

J 7,37-44

„Kdo věří ve mne, proudy živé vody poplynou z jeho nitra,“ praví Písmo. (J 7,38) Podobná slova o vodě, jako jsou tato dnešní ze 7. kap. Jana, můžeme najít i v rozhovoru Pána Ježíše se Samařskou ženou o tři kapitoly nazpátek. Ježíš se v tomto příběhu zprvu představuje jako ten, kdo něco potřebuje, navíc od ženy a Samařanky, má obyčejnou lidskou potřebu - má žízeň. „Jak ty jako Žid můžeš chtít ode mne, Samařanky, abych ti dala napít?“ V Ježíšově prosbě dej mi napít však není jen žádost o nějaký plod práce, nejde o vytažení rumpálu ze studně, přelití vody do džbánu a podání Ježíšovi k napití, ale je to výzva k odevzdání nejen plodu, ale celého stromu, sebe samého tomu, kdo je zdrojem živé vody. Právě v tom spočívá skutečné obrácení člověka. Tato Ježíšova potřeba, jeho žízeň je vyjádřením jeho lásky, jeho pozvání: když se mi, člověče, otevřeš, odevzdáš, já tě obdaruji. To vše můžeme rozpoznat za Ježíšovou odpovědí: „Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti říká, abys mu dala napít, požádala bys ty jeho a on by ti dal vodu živou.“ (J 4,10) A právě jedině "živá voda" darovaná Kristem se stává pramenem tryskajícím k životu věčnému: už teď, ne až po smrti.

Kristus je tím, kdo oslovuje člověka stále znovu, chce, abychom pochopili, kým je a jak velký dar nám nabízí. Často nám to dochází jen pomalu, že nám nabízí jiný život, než na který jsme zvyklí z každo-

denního stereotypu. Člověk může číst duchovní literaturu, chodit do kostela, na přednášky, přemýšlet o duchovních věcech. Ale často jde jen o vztah rozumový, intelektuální. Člověk si může myslet, že Krista zná, a ve skutečnosti jej nepozná. Zná ho vlastně jen z doslechu, ale je třeba navázat s ním bezprostřední osobní vztah.

Takový vztah můžeme navázat jen tehdy, když nám Kristus sám vyjde vstříc, když se nám dá poznat a řekne: „Já jsem to. Ten, kterého očekáváš a hledáš v hmotných i duchovních darech. Jsem zde před tebou a mluvím s tebou. Já jsem tou vodou živou, ve které najdeš všechno, co hledáš, ba ještě víc. Chci být pro tebe živou osobou, přítelem. Dobrým přítelem, který dává dobrý dar: vodu života.“

Kdo rozpozná svoji žízeň, zaslechne tichý Ježíšův hlas a rozpozná v Kristu pravý pramen, tak v takovém člověku se voda darovaná Kristem může stát vyvěrajícím pramenem živé vody i pro ostatní. Voda, o které je v Bibli řeč, není nikdy stojatá, ale tryskající, živá a svěží. Už Starý zákon zná Boha takto, jako pramen živé vody (sr. Jr 2,13) zde se upozorňuje, že zdroj živé vody nelze zaměnit za nic stojatého, navíc je velký rozdíl mezi prýstíci pramenem a prasklou nádrží). Prosme o tuto zkušenost v osobním životě i v životě naší církve. Vždyť jedině Bůh i na poušti dává vytrysknout svému prameni.

Daniel Majer

**Bože,
ty jsi můj Bůh,
snažně tě hledám,
má duše po tobě žízni,
prahne po tobě mé tělo
jak vyprahlá, žíznivá,
bezvodá země.
Má duše Ine k tobě,
tvá pravice mě podpírá.
(Žalm 63, 2.9)**

**Svatý Bože,
nebeský Otče,
děkuji ti,
že ve křtu jsem se směl
narodit z vody
a z Duchu svatého
k novému životu.
Mohu se nazývat
tvým dítětem,
poněvadž tys mi daroval
podíl na svém životě.**

**Děkuji ti,
Ježíši Kriste,
že ty jsi stále zdrojem
vody živé i v mém
současném životě.
Děkuji ti,
Duchu svatý,
že do mého srdce
vkládáš svou lásku.
Ty ve mně žiješ
a vedeš mě k životu
s Bohem Otcem,
k následování Syna,
stejně tak jako mě učíš
službě bližním.**

**Buď ti chvála
Otče, Synu i Duchu svatý
nyní i vždycky.
Amen.**

SPLNĚNÝ SEN – PUTOVÁNÍ PO SVATÉ ZEMI II.

Dokončení z minulého čísla
Pátý den byl proto odpočinkový. Pouští jsme jeli na jih k pevnosti Masada, ležící na břehu Mrtvého moře. Je to 450 metrů vysoká, těžko přístupná skalní plošina, na kterou vede od roku 1999 lanovka. Na tomto útesu dlouhém 600 m a širokém 300 m dal Herodes vybudovat pevnost. Po zničení Jeruzaléma se zde opevnilo asi 1000 židovských povstalců. Teprve po dvouletém obléhání se Římanům roku 73 podařilo Masadu dobýt pomocí obrovské rampy z navedených skalních bloků a zeminy. Přestože měli dostatek jídla i vody, rozhodli se Židé, že zemřou vlastní rukou, aby neupadli do zajetí. Poté jsme v Kumránu u Mrtvého moře navštívili památník u místa nálezu proslulých svitků Bible (sedm svitků Izajáše), které zde v roce 1947 náhodou objevil palestinský pastevec. I tento den jsme slyšeli slovo Boží - byla to polní mše na okraji pouště pod přístřeškem. Odpoledne jsme se vykoukali v Mrtvém moři, nejnižší položeném místě na Zemi. Na jeho západním břehu kdysi stávala biblická města Sodoma a Gomora, než byla podle Starého zákona Pánem zničena. Ještě dnes zde připomíná velice působivý solný sloup Lotovu ženu. Mrtvé moře je světový unikát, má více než desetinásobné množství soli oproti

normální mořské vodě, což neumožňuje žádný život v tomto vnitrozemském jezeře. Při koupání se dá ležet na vodě, a přitom se nepotopit. Šestý den jsme navštívili Chrámovou horu se Skalním Dómem a mešitou Al-Aksa (od roku 2000 přístupné pouze pro muslimy), pěšky jsme šli po Via dolorosa (zastavení křížové cesty) až do chrámu Božeho hrobu na Golgotě. Poblíž prázdného hrobu jsme na místě zjevení Ježíše Krista M. Magdaleně opět slyšeli slovo Boží, tentokrát ovšem pouze čtenou mši, beze zpěvu. Poté jsme viděli Cardo, starou ulici z doby Římanů, a přišli až na náměstí ke Zdi nářků, napravo mohou k ní jít ženy, nalevo pak muži, samozřejmě s nutnou pokrývkou hlavy. Sedmý den jsme odjeli do Ein Karem, rodiště sv. Jana Křtitele. Poté jsme navštívili památník holocaustu Yad Vashem, z autobusu viděli nemocnici, kde leží již dva roky v kómatu A. Šaron i budovu izraelského parlamentu - Knessetu. Poté jsme projeli Tel Avivem a prohlédli si starodávňý Joppe s kostelem sv. Petra, kde jsme v jedné kapli slyšeli opět slovo Boží, tentokrát již poslední. Poté jsme se přesunuli na letiště v Tel Avivu, odkud jsme odletěli do Prahy. Celá pout' proběhla k naprosté spokojenosti všech 52 poutníků. Všichni - i

ti nejstarší s francouzskými holemi - ji zvládli. Každý den jsme zahajovali v autobusu společnou modlitbou. Každý den byla sloužena pro nás poutníky mše, při čtení z Bible jsme se u oltářů vystřídali téměř všichni. Majitel CK Mgr. J. Miklas byl velice příjemným průvodcem a organizátorem, římskokatolický kněz nás během pouti doprovázel duchovním slovem a službou u oltáře a projevil se i jako stále pozitivně naladěný vynikající společník a bavič. Naučil nás mj. i hymnus Tomáše Mora, který jsme z jeho úst slyšeli každé ráno:
Dopřej mi chut' k jídlu, Pane / a také něco, co bych jed. / Dej mi zdravé tělo, Pane / a nauč mne s ním zacházet. / Dej mi zdravý rozum, Pane / ať vidím dobro kolem nás / ať se hříchem nevydávám / a napravit jej umím včas. / Dej mi mladou duši, Pane / ať nenařká, nereptá / dej, ať neberu moc vážně / své pošetil, malé "já". / Dej mi, prosím, humor, Pane / a milost, abych chápal vtip / ať mám radost ze života / a umím druhé potěšit.
Tato cesta zanechala na všech poutníků hluboký dojem. A tak jako všichni muslimové alespoň jednou v životě navštíví Mekku, tak by měl každý křesťán navštívit alespoň jednou v životě Jeruzalém, Betlém, Nazaret, prostě Svatou zemi - Izrael.

Pavel Hýbl

Jeden z portrétů Jana Evangelisty Purkyně

Výročí narození slavného učenice

Jeden z největších českých vědců - jeho věhlas byl takový, že prý stačilo napsat adresu Purkyně, Evropa - pocházel z rodiny knížecího hospodářského úředníka. Po základní škole v Libochovicích, kde získal i hudební vzdělání, odešel jako chorista na Moravu do Mikulova. Tady vystudoval gymnázium a na čas vstoupil do piaristického řádu.

Učil ve Strážnici, v Litomyšli, ale brzy jej touha po vyšších metách přivedla na pražskou universitu. Aby se mohl svobodněji rozhodovat, opustil řád. Na studiích se udržoval kondicemi, po absolutoriu nastoupil na místo vychovatele v rodině barona Hildprandta, s jehož synem strávil delší dobu na hornické akademii v Banské Štiavnici. Začal se velmi živě zajímat o přírodní vědy a už jako šestadvacetiletý se vrátil na pražskou universitu studovat medicínu.

Po doktorátu (roku 1818) se věnoval převážně teorii a získával první věhlas zejména ve fyziologii. Plných 27 let působil ve Vratislavi. Zdejší universita mu vděčí za první fyziologický ústav v Evropě, otevřený zprvu v Purkyněově bytě, než roku 1839 získal vlastní budovu.

Purkyněovy objevy jsou velice rozsáhlé, oproti tehdejšímu zvyku nepřednášel fyziologii dogmaticky, ale učinil z ní vědu přísně experimentální. Záslužné jsou i jeho práce optické, vycházející ze studií fyziologie vidění. Vrcholu dosáhl vypracováním buněčné teorie, podle níž se všechna živočišná i rostlinná těla skládají z buněk tvořených protoplazmou (což je Purkyněův pojem převzatý vědou celého světa). Právě učení o buňce mu přineslo jeho evropskou proslulost.

Domů, na pražskou stolicí fyziologie, se vrátil Purkyně roku 1849. V nejtěžších dobách Bachova absolutismu přednášel česky. Živě se podílel na vlasteneckém dění, již před svým příchodem do Prahy se zúčastnil Slovanského sjezdu v roce 1848. Nadšeně se zajímal o českou literaturu, byl neohroženým přítelem Boženy Němcové i K. Havlíčka Borovského, a to i v době, kdy se k nim mnozí ustrašení vlastenci raději neznali. Díky svým neochvějným zásadám a ryzí povaze si u rakouských úřadů vysloužil přídomek "nepolepšitelný starý muž". Byl pod stálým policejním dohledem a roku 1852 se za česky pronesený projev ocitl i v policejním vyšetřování.

Spolu s Vojtou Náprstkem pečoval Jan Evangelista Purkyně o rozvoj českého průmyslu a podporoval i vzdělání žen. Do češtiny překládal básně Schillerovy i díla Goethova, naopak německý svět seznámoval s vynikajícími soudobými díly českými.

Všestrannost Purkyněho osobnosti je zřejmá i ze skutečnosti, že stál u založení dodnes vycházejícího přírodovědeckého časopisu Živa, který léta redigoval, stejně jako časopis Krok. Spoluzakládal Sokol, Hlahol, Uměleckou besedu, Spolek českých lékařů a další.

Pocty a vyznamenání obdržené již za života Purkyněho jsou nespočetné, více než 50 učených společností celého světa jej učinilo svým čestným členem. To nemohla nakonec ignorovat ani vídeňská vláda a tak potomci tohoto velkého přírodovědce, humanisty a vlastence byli nobilitováni.

(red)

MINULOU SOBOTU ZASEDALO V PRAZE...

Dokončení ze str. 1

Církevní zastupitelstvo pak po kratší diskusi tajným hlasováním rozhodlo o rozpuštění pražské diecézní rady (pro: 31, proti: 9 a zdrželi se: 2). Pak církevní zastupitelstvo volilo zmocněnce. Z vyhledávacího řízení vzešlo pět kandidátů, z nichž nejvyšší počet hlasů obdržel finanční zpravodaj ústřední rady Mgr. Radek Zapletal, který je od 8. prosince jmenován zmocněncem pražské diecéze. Jeho hlavním úkolem je svolat co nejdříve diecézní shromáždění, které zvolí diecézní radu.

Dalším bodem programu bylo projednání návrhu na zřízení církevní právnické osoby "Institut evangelizace a pastorační". Po delší diskusi zastupitelstvo rozhodlo institut zřídit. Schválilo i návrh nového jednacího řádu ústřední rady a směrnici ekonomického sněmovního výboru k oceňování majetku.

Dále se církevní zastupitelstvo zabývalo materiálem "Zkouška pro výkon duchovenského povolání", který se týká především kazatelů a pastoračních asistentů. Norma nabyde účinnosti od 1. března 2008.

Po projednání zprávy církevního revizního finančního výboru církevní zastupitelstvo schválilo návrh rozpočtu na rok 2008 a plán oprav nemovitého majetku naší církve v České republice do roku 2010 a rozpočet na rok 2008 ve Slovenské republice.

Církevní zastupitelstvo dále schválilo celocírkevní akce (výročí církve - 8. ledna, výročí TGM - 7. března, výročí dr. Karla Farského - 14. června, pout' na Sázavu - 5. července, festival duchovní hudby - 5. července, bohoslužby v Betlémské kapli - 6. července, kolokvium Jan Žižka z Troc-

nova - 10. října v Liberci, pietní akt u památníku Jana Žižky v Sudoměři - 11. října a oslavy vzniku ČSR - 28. října). Zastupitelstvo schválilo i celocírkevní sbírky (sbírka dr. Karla Farského - Hod Boží velikonoční a 17. listopadu, sbírka na fond Škodějov a muzeum dr. Karla Farského - 12. června, sbírka na svátek Mistra Jana Husa - 6. července, sbírka na diakonii a misii - 26. prosince, sbírka na opravu kostela v Liptovské Osadě - 28. října a sbírka na sněm - 8. ledna). Výši církevního příspěvku určilo církevní zastupitelstvo opět na 365 Kč ročně.

Následovala informace děkana Husitské teologické fakulty prof. Jana B. Láška, který mj. uvedl, že akreditace byly změněny, některé jsou zatím v procesu. Máme akreditovanu husitskou teologii jednooborovou na šest dalších let, dvouoborovou s tím, že druhý obor lze studovat na kterékoliv fakultě (od roku 2009/10). Bývalé kombinace husitské teologie se zaměřením na psychosociální vědy, religionistiku, filosofii, judaistiku se ruší. Religionistika bude akreditována

O utěrce a násadkovém peru

Možná jste taky viděli dokument o Matce Tereze nazvaný Pero v Boží ruce. Matka Tereza neměla tím přirovnáním určitě na mysli pero plnicí, ale to s násadkou a špičkou.

Vzpomínáte? Psávali jsme jím v 50. letech v prvních třídách v hodinách krasopisu. Skřípalo a dělalo kaňky. Usilovně a s vyplazeným jazyčkem jsme se všichni snažili psát aspoň trochu krasopisně, abychom dostali jedničku s hvězdičkou.

Bůh chce skrze nás "psát" dějiny našeho světa, pokud možno bez skřípání a kaněk. Tak se snažme nejen s vyplazeným jazykem a aspoň s odřenýma ušima, ale i s otevřeným srdcem a hlubší důvěrou v Boží dílo spásy světa a člověka.

Jana Šilerová

ZPRÁVY

Tříkrálová konference

Tým 6 P si dovoluje pozvat vás, kteří jste reflektovali příspěvek 6 P, otištěný ve zvláštní příloze Českého zápasu, na "tříkrálovou konferenci", která se uskuteční v sobotu 5. ledna od 9.30 h v zasedací síni náboženské obce v Praze 8-Karlíně, Vítkově ul. 13 (objekt ve dvoře). Samozřejmě, že přivítáme velice rádi i další zájemce o diskusi nad naším příspěvkem. Současně vám děkujeme za vaše reakce k uvedenému příspěvku; je jich tolik, že se nám nepodařilo vám odpovědět individuálně.

Abychom pro vás zajistili potřebný počet míst a pohoštění, prosíme o potvrzení účasti na uvedené konferenci buď telefonicky na č. 220 398 108 nebo na e-mailovou adresu karlínskeho faráře - vanicek@ccsh.cz.

(rz)

Koncert světla z Betléma

Koncert s předáním světla z Betléma proběhne na náměstí v Mirovicích dne 21. prosince v 17 h. Vystoupí děti ze základní, umělecké a mateřské školy, vánoční pozdrav občanům Mirovic pronese bratr farář Mgr. Filip Štojdl za naši církev a za Římskokatolickou církev Jan Špaček. Poté si budou moci

lidé odnést světlo z Betléma domů. Více informací najdete na www.cesh-mirovice.cz

(rst)

Setkání dětí v Čáslavi

Dne 22. prosince se ve sboru naší církve v Čáslavi od 10 h dopoledne koná vánoční setkání dětí. Srdečně zveme.

(rst)

Předvánoční zpívání

Srdečně zveme na předvánoční zpívání dne 21. prosince od 18 h do Domu s pečovatelskou službou v České Třebové. Na posluchače se těší volné pěvecké sdružení Campanula v čele se sbormistryní J. Hackenschmiedovou.

(dps)

MISPA pro děti i dospělé

Jsou-li ve vašem okolí děti, které by měly zájem o výuku náboženství, mohou se připojit ke skupince "MISPA", kterou jsme založili ve spolupráci se Základní školou v Hloubětíně. Výuka probíhá každý čtvrtek od 15 h v budově školy (3. patro, třída 6. A).

Proč Mispa? – Mispa je původně název města poblíž Jeruzaléma, kde byl Saul představen jako král. V přeneseném smyslu znamená "Vyhlička". Pro nás znamená "vyhlídku" nebo spíše pohled na současný svět "očima Bible". Mispa je i misie a pastorače.

Každý první čtvrtek v měsíci, od 17.30 h pořádáme tzv. diskusní kroužky "MISPA". Zde se můžete setkat s lidmi stejného smýšlení, s lidmi, kteří jsou i nejsou členy církve. S lidmi, kteří se ptají a hledají smysl bytí. V příjemném prostředí si povídáme o Bibli, o tom, jak vznikla, o historickém pozadí biblických příběhů i o tom, co Bible sděluje dnešnímu světu. Nejde o přednášky, ale o diskuse ve společenství lidí, z kterých by se mohli stát přátelé. Pokud ovládáte nějaký hudební nástroj nebo rádi zpíváte – jste vítáni dvojnásob! Přijďte a pomozte vytvořit místo, kde vám bude dobře a kam se budete rádi vracet.

V době adventu se scházíme vždy v pondělí ve 14 h, abychom společně zpívali (a nacvičili) adventní písně a koledy.

Uvítáme každého, kdo v dobrém přijde mezi nás, ať už na bohoslužbu, nebo do čtvrtečního diskusního kroužku. Spojení: tram. č. 3 a 19, zastávka Kbelská, nebo metro B, stanice Hloubětín. Kontaktní telefon: 777 148 879.

Marie Babická

Tříkrálový koncert

Náboženská obec v Kolíně ve spolupráci s Olivovou nadací v Říčanech vás zvou na Tříkrálový koncert, který se uskuteční v neděli 6. ledna od 18 h v Husově sboru v Kolíně, Husovo nám. 273.

Účinkuje: dětský pěvecký sbor Vox Bohemica a literárně dramatický obor ZUŠ Český Brod.

Program: Betlémská hra s koledovými zpěvy.

Vstupné dobrovolné. Výtěžek bude věnován dětem Olivovy léčebny.

(rst)

Recitál Slávka Klecandra

Náboženská obec ve Vlašimi a občanské sdružení Podblanickem si vás v rámci projektu "Kulturně s Podblanicem" dovolují pozvat na sólový recitál Slávka Klecandra, zkušeného písničkáře, zpěváka, učitele hudby, kytaristy a kapelníka legendární folk-rockové skupiny Oboroh. Koncert se uskuteční ve čtvrtek 20. prosince od 17 h ve sboru naší církve ve Vlašimi. Vstupné je 25 Kč, akci finančně podpořil Středočeský kraj.

Přijďte i vy a udělejte si chvíli ztišení a klidu v předvánočním čase!

(rst)

Změna telefonu

Náboženská obec Jaroměř oznamuje zrušení pevné telefonní linky. Kontakt s náboženskou obcí: 737 847 864 - farářka, 732 759 428 - předsedkyně rady starších.

(af)

**Chcete telefonovat
za pouhé
TŘI HALÉŘE ZA MINUTU
v ČR a do dalších
50 zemí?
Navštivte
www.woro.cz
nebo nás kontaktujte
na tel.: 222 760 301**

(Řešení z minulého čísla: Příprava)

Jana Krajčířková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: ceskyzapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

KALENDARIUM – PROSINEC

17. 12. 1742 - Za krutých mrazů začal ústup francouzských vojsk z Prahy. Čechy rovněž musela opustit bavorská vojska, čímž také skončila vláda Karla III. (Karla Albrechta) jako českého krále.

17. 12. 1787 - Narodil se v Libochovicích Jan Evangelista Purkyně (+ 28. 7. 1869 v Praze) - slavný učenec, fyziolog - viz i str. 3.

17. 12. 1862 - Vydán byl nový obchodní zákoník, který legalizoval naprosto volnou konkurenci v obchodním podnikání. Vstoupil v platnost v lednu 1863.

17. 12. 1897 - Zemřela v Praze Sofie Podlipská (* 15. 5. 1833 tamtéž) - spisovatelka, sestra Karoliny Světlé. Na rozdíl od prvního básnického pokusu se věnovala výhradně próze. Psala povídky, romány, drobné prózy, řadu životopisů (B. Němcové, J. E. Purkyně, V. Náprstka aj.), pohádky, povídky, naučné knihy pro mládež, několik překladů a výchovně zaměřené články a přednášky. Aktivně se účastnila národního života, pracovala v ženských vzdělávacích spolecích a sama založila a řídila spolek Ochrana opuštěných a zanedbaných dívek. K nejzdařilejším dílům patří životopisný román *Peregrinus* o životě Prahy v obrozenecké době.

17. 12. 1907 - Narodil se v Praze Alexander Hackenschmied (Hamid) (+ 26. 7. 2004 v New Yorku) - filmový kameraman, střiháč, kritik, který začátkem 30. let experimentoval vedle O. Vávry, Jana Kučery a Čenka Zahradníčka v oblasti filmu. Stal se vynikajícím dokumentaristou. Samostatně natáčel poetické dokumentární filmy (*Bezúcelná procházka*, 1930, *Na Pražském hradě*, 1932). Jeho exteriérová kamera umocnila poetické ladění prvního hraného, zatím ještě krátkého filmu O. Vávry *Listopad* (1935). Byl autorem dynamického střihu filmu režiséra a etnografa K. Plicky *Zem spívea* (1933). Spolupracoval v roce 1931 též s Josefem Kodíčkem, novinářem a kritikem čapkovské generace, při natáčení filmů podle divadelních her *Loupežník* od K. Čapka a *Obrácení Ferdýše Pištory* od F. Langera. Psal filmové kritiky (revue Studio). V roce 1939 emigroval před nacisty do USA, kde pracoval pod jménem A. Hamid. Natočil zde dokumentární filmy *Kongresová knihovna*, *Toscanini*, *Údolí řeky Tennessee*, *Zapomenutá vesnice*. Za krátký film *To be alive!* (Žít!, 1965) byl vyznamenán prestižním Oscarem.

19. 12. 1442 - Zemřela královna-vdova Alžběta. Poručnictví nad Ladislavem Pohrobkem se ujal jeho strýc, římskoněmecký král Fridrich III. Štýrský. Byla mu nabídnuta i česká koruna, ten ji však odmítl.

19. 12. 1917 - Francouzský prezident R. Poincaré podepsal dekret, v němž uznával, že "Čechoslováci, organizovaní v autonomní armádu... budou pod vlastním praporem bojovat proti centrálním mocnostem", přičemž "po strance politické připadá řízení této národní armády Národní radě zemí českých a slovenských se sídlem v Paříži". Dekret byl 7. února 1918 doplněn statutem, který upřesňoval zásady výstavby vojenské jednotky, velení, odvodů apod. Statut podepsal vedle předsedy francouzské vlády G. Clemenceau i E. Beneš.

21. 12. 1867 - Přijato bylo šest ústavních zákonů, které tvořily vlastní komplex tzv. prosincové ústavy. Byly to zákony č. 141-146 Říšského zákoníku: 1. Zákon o říšském zastupitelstvu (ponechával v platnosti kuriový systém včetně způsobu volby říšské rady prostřednictvím zemských sněmů, říšská rada se měnila ve skutečný parlament); 2. Zákon o všeobecných občanských právech (zaručoval svobodu vyznání, osobní, stěhování, zaměstnání, rovnost všech občanů před zákonem apod.); 3. Zákon o zřízení říšského soudu (byl nově zřízen ve Vídni); 4. Zákon o soudcovské moci (zaručovala se nezávislost soudců, veřejnost procesního řízení apod.); 5. Zákon o výkonné a vládní moci (vymezoval postavení císaře, který zůstával "posvátným, nedotknutelným a nikomu neodpovědným", v době, kdy nezasedala říšská rada, ji mohl nahrazovat); 6. Zákon o společných záležitostech všech zemí monarchie (vlastní vyrovnávací zákon, který pojednával o tzv. delegacích). Ústava platila jen pro země Předlitavska a snížila počet jejich poslanců v říšské radě na 203. Obě části soustátí byly spojeny osobou panovníka, zahraniční politikou, vojenstvím a finančními záležitostmi (vedle rakouské a uherské vlády byli tedy tři "společní" ministři). Společné záležitosti každoročně projednávaly odděleně tzv. delegace z rakouské nebo uherské části, měly po šedesáti členech (třetinu volila panská sněmovna, dvě třetiny poslanecká sněmovna); na úhradu společných nákladů přispívalo Uhersko 30 %, neuherské země 70 %. Prosincová ústava platila fakticky do roku 1918, k úpravě došlo v dubnu 1873.

21. 12. 1947 - Zemřel v Bratislavě Dušan Samo Jurkovič (* 23. 8. 1868 v Turá Lúke u Myjavy) - slavný slovenský architekt.

22. 12. 1857 - Zemřel v Praze Josef Franta Šumavský (* 27. 11. 1796 v Malé Poleňce na Šumavě) - národní obrozenec, spisovatel, pedagog a slovníkář.

22. 12. 1897 - Narodil se v Praze Vojtěch Jarník (+ 22. 9. 1970 tamtéž) - světově uznávaný matematik.

23. 12. 1752 - Vydán byl celní řád pro české země - odstraňoval celní poplatky mezi Čechami, Moravou a Slezskem a naopak vysokými dovozními cly chránil domácí výrobu (zejména proti dovozu z pruského Slezska).

23. 12. 1817 - Vydán byl patent o zavedení nové berní soustavy, jejímž základem měl být přesný soupis a trigonometrické vyměření veškeré půdy. Vyměřovací komise současně stanovily bonitu a výnosnost každé parcely. Zdlouhavé práce na tzv. stabilním katastru trvaly až do roku 1861. Celkem bylo vyměřeno 12 696 katastrálních obcí, z nichž každá obdržela indikační skicu (katastrální mapu v měřítku 1 : 2880), která dodnes slouží jako podklad pro katastrální kartografickou evidenci pozemků.

(red)